

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Szépirodalmi- és Közgazdasági hetilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal hová
a lapba szánt kéziratok, hirdetések,
előfizetési díjak küldendők:
LÉVA, KAZINCZY-UTCZA, 2. SZÁM.

Előfizetési ár:
Egész évre ..... K. 5.-
Fél évre ..... " 2.50
Negyed évre ..... " 1.25
Egyes példány 10 fillérért kapható:
SCHULCZ IGNACZ LAPTULAJDONOSNÁL.

Nyitlteri közlemények soronként 50 fill.
Hirdetések egyezség szerint.
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.
Szerkesztőségi telefon szám 24.

Az új egyetemek.

A Lévai Hírlap számára írta:

Ferenczy József műegyetemi tanár.

Ha az az érdeklődés, amelyet társadalmunk egyes közintézményeink iránt mutat, igazságos mérlege volna az illető közintézményünk értékének vagy jelentőségének, akkor nagyon sötétnek és aggasztónak kellene látnunk főiskolai oktatásunk ügyét s ezzel tudományos állapotaink helyzetét, noha rózsaszinben és teljesen megnyugtatónak magunk sem tekintjük. Régi és közismert a panasz a mi társadalmunk ellen, hogy eszményi dolgokért nem igen tud lelkesedni, csak az érdekl. erősebben, ami anyagi érdekeit is érinti. Minek nevezzük azt a tájékozatlanságot és közömbösséget, amelyet társadalmunk a legfontosabb kulturális ügyeink iránt tanusít. Nekünk, a magyar nemzetnek égető szükségünk van most már nem is csak a harmadik, hanem új egyetemekre, mert ha még tovább halogatjuk tudományos főiskoláink számának szaporítását, ma-holnap már a Balkán államok is megelőznek bennünket, már ma is ott vagyunk az európai civilizált nemzetek sorában, hogy csak Oroszország van mögöttünk, még Portugália is előttünk van.

Csak egy új egyetem felállítása is nagy lendületet adna nemcsak főiskolai oktatásunk eredményességének fokozására, hanem irodalmunk, tudomá-

nyos életünk fejlődésére és amit igen fontosnak tartok: közművelődésünk terjedésére és tekintélyünknek, jó hírnevünknek a külföldön való emelésére. Pedig ez utóbbiakra nagyon nagy szükségünk van.

Nemcsak a népoktatás hiányosságán kell sajnálkoznunk az analfabéták nagy száma miatt, hanem az ugynevezett intelligens osztály műveltségbeli fogyatékoságai miatt kell szégyenkeznünk s a főiskolai oktatás fejlesztése útján kell terjesztenünk fajunk értelmisége körében az alaposabb, valódi műveltséget, a jóízűt, a közrend iránti tiszteletet, a jog, a becsület, a tisztesség, az igazság, a kötelesség-érzet, a hazafias érzés nemes eszméit. Egész sereg szociális bajnak gyógyító szere a közműveltség fejlesztése. Tehát a főiskolák szaporítása hazánk egyik legfontosabb társadalmi kérdése. Egyetemes műveltségünk fejlesztése egyik legfontosabb közéleti feladatunk s az e célt szolgáló új egyetemek felállítása egyik legsürgősebb teendő, melyért a művelt magyar társadalomnak is mindent meg kell tennie. Új egyetemek állításával szaporítjuk az országban a kulturcentrumokat, amelyeknek pedig nagy híjjával vagyunk; s amit én elsősorban figyelembe veendőnek tekintek: szélesebb körben keltethetünk érdeklődést a tudományok iránt, amelyeknek nálunk alig van közönsége; s mivel közönsége nincs nálunk

a tudományoknak, tehát egyes ágai éppen nem, vagy csak igen szűk mértékben találunk művelőkre. Közönséget kell tehát nevelnünk a tudományok számára, hogy ne legyen kénytelen a magyar tudós és író külföldre menni művei számára kiadót és olvasó közönséget szerezni. Közönséget pedig a tudományok számára az egyetemek nevelhetnek.

Nem felesleges sürgetés tehát, ha egyetemeink szaporítását kívánjuk. Ezt a sürgetést én kiváló mértékben társadalmi feladatnak is tartom. Ha országszerte lehet értekezleteket tartani egy-egy politikai kérdés megvitatása tárgyában, miért ne lehetne országos mozgalmat támasztani hazánk egyik legégetőbb kulturális ügyének, a főiskolák szaporításának kérdésében. Szinte a komikummal határos, hogy ez a nagyjelentőségű országos ügy egyes városok versengésének lett kicsinyes objektuma.

Egyik legfontosabb és legsürgősebb teendőnek tartom a megoldásra váró részletkérdések közül a főiskolák ügyének törvénnyel való rendezését, mert egyetemi közigazgatásunk szégyenfoltjának tekintem, hogy még máig is irányadók az abszolút időktől származó osztrák miniszterek rendeletei. Annál sürgősebbnek és könnyebbnek találok az egyetemi törvény létrehozását, mert hozzá már az előmunkálatok is régen megvannak. A tervezé-

T. C. FÜSZER ÉS CSEMEGE KERESKEDESEMET az OROSZLÁN SZÁLLODÁBA helyeztem át. Raktáromat ez alkalommal anynyira bővítettem, hogy minden igényeknek megtudok felelni. Új üzletembe teljesen friss áruk érkeztek s legjobb tudasommal igyekszem, hogy JÓ, OLCSÓ, TISZTA és FIGYELMES kiszolgálásommal minden tisztelt vevőmet kielégítem, teljes tisztelettel

KERTÉSZ LAJOS

téből azonban nem valósult meg semmi, mert nálunk hihetetlen lassu tempóban megy a haladás. Az oktatásügyet általában állami feladatnak tartjuk. S ha már a népoktatás terén az állam kénytelen megosztani a kulturumunkában a viláselekezetekkel, a főiskolai oktatást feltétlenül állami intézménynek kell kivánnunk és sürgetnünk. Már a középfokú iskolákban is legalább a képzést kizárólag az állam hatóságaira kellene bízni, ha a képzésre kapnak is jogot a felekezetek és társulatok. Mindnyájan ismerjük a törvényhozásban évről-évre megújult felszólalásokat, amelyek a budapesti egyetem katolikus jellegét hangoztatták. Ismeretesek azok a mozgalmak is, amelyek egy pécsi katolikus és egy debreceni protestáns egyetem felállítását sürgetik, s melyekre már számottevő alapítványok vannak. Már emiatt is sürgetnünk kell az egyetemi törvény megalkotását, hisz ez idő szerint semmi intézkedés nincs egyetem felállításának feltételeiről s az állam felügyeleti és ellenőrzési jogának gyakorlásáról. Az a körülmény is erősen sürgeti az egyetemi törvény létrehozását, hogy a katolikus autonómia a megvalósulás felé közeledik. Az autonómiával kapcsolatban pedig a katolikus püspöki kar a katolikus

egyetem felállítását tervezi, mert a szervezendő autonómiának ezt egyik legszükségesebb feladatául tartja.

Előre látható, hogy a csonka katolikus egyetem felállítása maga után vonná a protestánsok buzgólkodását, akik a maguk felekezeti papjainak és tanáraiknak képzésére szintén minden erejüket összeszednék egy protestáns, természetesen szintén csonka egyetem létesítésére, mert a jogi és orvosi képzést ők sem tekintenék felekezeti feladatuknak. A tudomány érdeke pedig valamint az intelligens osztályok jövőbeli diplomális nemzedékének magasabb általános műveltsége egyenesen megkövetelik az új egyetemek felállítását. Azért én a vidéki magasabb szakiskolákat is az egyetemekbe kívánnám beolvasztani, a jogakadémiákat a tudományos egyetemekbe, a gazdasági, erdészeti, bányászati, kohászati oktatást a műegyetemekbe. Mert az univerzitás rendeltetése univerzális értékű és látáskörü nemzedékeknek nevelése.

Követelőleg sürgeti az egyetemek autonómiájának ügye is, mely több mint tíz év előtt már a napisajtóban is tüzetes diskusszió tárgya volt. Az bizonyos, hogy az egyetemek belső ügyeik intézésében bizonyos önkormányzati jogokat gyakorolnak, de hogy

ez az autonómia min alapszik, honnan veszi eredetét, meddig terjed, senki megmondani nem tudja.

Nem lehet tovább halogatnunk az állami egyetemek felállítását, hanem tudományos életünk fellendülése, főiskolai oktatásunk eredményeinek fokozása szempontjából s toldjuk meg azzal, hogy állami életünk biztonsága, fajunk szupremáciájának biztosítása tekintetéből minden módon, minden eszközzel, még társadalmi agitáció útján is sürgetnünk kell.

A magyar föld szeplői.

Magyarország földje kevés híján nemcsak áldott jó föld, hanem általán a munka és a kultúra uralmát is tanusítja. Az utas napokon keresztül jól mivelte földek között halad és azt a benyomást viheti magával, hogy Magyarországon okosan és dolgosan gazdálkodnak az emberek. Sajnos azonban, itt-ott olyan látvány tárul a vizsgálódó szem elé, mely azt tanusítja, hogy a magyar föld s ép arcának szeplői is vannak. E szeplőkül a községi és közbirtokossági közlegelők szerepelnek, a melyeknek kulturálatlan elhanyagolt állapota sehogy sem illik bele már előre haladott gazdasági viszonyaink közé. Gazos-tüskés, gyér növényzetű területek ezek, mintha csak az elátkozott gyermek szerepét játszanák a jobban mivelte földek között. Pedig hát ezek a területek nem arra vannak hivatva, hogy használatlanul álljanak. Sőt igen fontos hivatásuk

TÁRCZA

Az utolsó gondolat.

... Iván! Ha most itt lennél! Ha sárga élettelen arcod izmai megrándulnának, ha felnyitnád megüvesedett szemeidet és kiépnél onnan ahova minden ember eljut egyszer, talán abban a perczben újból visszavágynál oda, a hol már semmi sem zaklatja a szívet ...

Iván! Te már pihensz, téged nem bánt semmi. Nem korbácsolja többé idegeidet a felzaklatott agy, nem gyötörnek már többé nehéz élettani problémák. Pihensz. A te pihenéssel rád zúdult a szenvedések halmaza ... Ha látnál engem Iván Nem vagyok már többé a rózsás arcú, eleven szemű, vigkedélyű lány. Egy roncs vagyok, ijesztő árnyéka előbbi formámnak ...

Nehezen hunyad le a szemed te jó, te nemes férfi. Utolsó perczben is az a gondolat gyötört, vajjon mi lesz Jolánnal a 12 hitveseddel ... És én vigasztaltalak: „Ne aggódj Jolán miatt. Itt vagyok én a húga

és nem hagyom el őt. Vigasztalni fogom, erőt öntök belé” ...

És ezek után kacagott Iván. Kacagott, a hogy azok szoktak kacagni, a kiket a természet megfoszt a józan eszöktől. A fájdalom forrásából jön e kacaj és égető könyveket szorit a szemem közé.

Mily jó is hogy a holtak semmit sem látnak, semmiről sem tudnak, mert különben a te sirod mélyéből nem hallanánk mást, mint nyöszörgő hangokat ... Nyöszörgés formában szállna fel hozzánk a fájdalom ha tudnád ha sejténéd mi történik itten

D te pihensz Örök álmodat nem zavarja semmi. Te nem tudsz semmit ... És kínos lehetetlenségemben mégis neked, a holtak panaszkodom. Beszélék hozzád mintha it lennél mellettem. Mert beszélnem kell ...

A lány füleit nesz ütötte meg. Ijedten csapta le naplójának födelét és az ágya szélére ült.

— Mit rejtettél a párnád alá? kérdezte Jolán asszony, aki épp abban a perczben

lépett be, mikor a leány párnája alá rejtette naplóját.

— Az imádságos könyvemet ... felelte tompán a leány. Legutóbb rendszeren rossz álmok gyötörnek és a babonás hit azt tartja, hogy ha imádságos könyvet teszünk fejünk alá, eloszlik a rossz álmom ...

— Babonás vagy?

— Nem! De a leguóbbi éjszaka óta nincs nyugtom ... Ivánt láttam magam előtt, ujjaival intve közeledett felém és csak azt mondta: Mond meg Jolánnak hogy nagyon hamar leteszi özvegyi fátyolát ... Jolán asszony sötéten nézett hűgára.

— Tapintatlan vagy Az ilyen álmot nem szokás elmondani. Különösen most, mikor ily életbe vágó dolog előtt állok ...

A lány megremegett. — Határozatok? — kérdezte fátyolozott hangon.

— Igen. Három hét mulva lesz az esküvőnk Ládd Dezső nemes ember. Bátyjának halálával nem fordit hátat az özvegynek, hanem páratlan önfeláldozókészséggel ol-tárhoz vezet az özvegyet.

— Három hét mulva tehát eltörölheted neved elől az özvegyi szót ... szölt el-csukló hangon a leány.

van, nem kisebb, mint az illető község állatainak táplálása. Hogy ezután ezek a legelők hogy felelnek meg mai állapotukban fontos hivatásuknak, igazán kár volna bővebben fejtegetni.

Persze még rosszabbul állanak a dolgok ott, a hol legelő egyáltalán nincs, mert ilyen községünk is sok van. Mentől erősebben gyarapodott állattenyésztésünk, mennél inkább alakult át az ősi kereteiből modern állatgazdasággá, annál súlyosabban érezhető lett közlegelőink rossz állapota, illetve hiánya. Mert bármit mondjon is az elmélet, nálunk a mi viszonyaink között, a mi népünk hamarosan meg nem változtatható felfogása szerint az állattenyésztés és a közlegelő szorosan összefügg. Maga a törvényhozás is méltányolta ezt a természetes kapcsolatot, midőn az állattenyésztés állami támogatásáról szóló törvényben gondoskodott a legelők megjavításáról és arról is, hogy ahol közlegelő nincs, megszerzésében az érdekelteket az állam támogathassa. A földművelésügyi miniszter ugyanis a gazdasági felügyelőknek sürgős feladatául tűzte ki a közlegelők jókarbáhozatalát és a hiányzó közlegelő pótlása iránt való közremunkálást. Gazdasági felügyelői karunk, melynek tagjai most már Barsmegyében is és más vármegyékben is képviselve vannak, országszerte megindítja a munkálatokat a miniszternek ez intézkedése alapján. De természetesen mi sem szükségesebb, minthogy az érdekeltek és a helyi gazdasági élet vezetői, a gazdasági egyesületek, gazdakörök, szövetkezetek, községi elöljáróságok szintén felkarolják az ügyet és cselekvő munkássággal járuljanak hozzá gazdasági életünk

szóban forgó sebének orvoslásához. A feladat nem könnyű, de megoldásának eredménye sem jelentéktelen. Számba kell vennünk azt hogy az állattenyésztés ezáltal egyik lényeges fejlesztő eszközét hozzuk jókarba.

Itt az ideje, hogy mindenütt, a hol közlegelő van, szakértő vezetéssel, előre megállapított munkaterv és költségfelosztás szerint gyakorlatilag meginduljon a közlegelők jó karba hozása és a hol szükséges, közlegelő területek szerzése. A szakszerű tudnivalóknál vezetőikül és utbaigazítóik ott lesznek a gazdasági felügyelők. Ha ezek a munkák megindulnak gyakorlati alapon, évről-évre mind több legelő lesz becsületesen kezelt területté, mind több község kiscgazdái szabadulnak meg a hiányzó közlegelő miként való pótlásának súlyos gondjaitól. Ezt a célt nem lehet gondos és aprólékos munka nélkül megközelíteni. Hiszen javítást kíván nemcsak a közlegelőknek századok óta elhanyagolt földje, hanem elcsenevezett és elértéktelenedd növényzete is. Sok közlegelőnkön még egészséges vízről, olyan fészélyről sincsen gondoskodva, ahová a marha pl. a mostani zimánkos idő elől elvonulhat. Mindezeket a bajokat csak több évre terjedő munkával költséggel és gondalal lehet orvosolni.

A ki a magyar falusi életet ismeri, tudja, hogy kevés kérdés okoz újabbán több nyugtalanságot és békétlenséget, mint a legeltetés. Hiszen természetes, hogy a legszegényebb ember is igyekszik állatot nevelni, mert tudja, hogy biztos jövővelmet várhat belőle. Sok szegény embernek adta kezébe a vándorbotot az, hogy marhája koplalt a közlegelőn. És még több szegény

földműves-munkás ember juthat jó sorshoz, ha a jókarba hozott, vagy megszerzett közlegelő lehetővé teszi rá nézve, hogy állatot tarthasson és tenyészthessen. Aki képzelünk tehát fontosabb szolgálatot falusi életünk szociális békéjére nézve, mint a közlegelők ügyének felkarolását és községi gazdasági életünk hasznos tényezői közé illesztését. Vegyék kezükbe ezt a dolgot a helyi élet vezetői tényezői és falusi értelmiségünk igyekezzék a kiscgazdákra megfelelő irányban hatni.

Helyreigazítás.

Tekintetes Szerkesztő Úr!

A mellékelt „Helyreigazítás”-t azon kérelemmel vagyok bátor megküldeni, hogy azt a „Lévai Hirlap” legközelebbi számában közreadni sziveskedjék.

A közlésért előre is köszönetem kifejezve vagyok Borin, 1910 november 30-án.

Tisztelettel!

Molnár Gyula
ref. lelkész.

A „Lévai Öröllő” 47. számában nevem alatt közölt levél egyébként híven adta vissza a kéziratban foglaltakat, de a harmadik bekezdésben ez a kifejezés: „az eredetivel nem egyező” — valószínűleg, — a hatodik bekezdésben pedig ez: „esperes úr által hitelesített” — egészen bizonyosan — az én írásomban nem volt, kérem ezeknek, illetve ennek kihagyásával tudomásul venni a nyilvánosságnak szánt levelet.

A „Lévai Hirlap” 48. számában is hibásan jelent meg a lelkészértekezleti gyűlés jegyzőkönyve. Az eredetiben a határozat így szól: „Sándor Benő lelkész társ indítványára” a „Lévai Hirlap”-ban az „indítványára” szó hiányzik. A helyes értelem súlyos kárára.

Nem fogadhatom el végül, Birta Józsefnek lapjában a nyilvánosság elé állított ezen mondatát: „mint ezt Molnár Gyula szóval jelezte is!” Engedelmet kérek, de én nem jeleztem sem szóval, sem egyébként, hogy valaki „vállalkozott” volna a barsi ref. egyházmegye lelkészi kara közül, hogy lelkész társa ellen adatokat gyűjtsön. Ellenkezőleg azon levélben, melyben engem igazolásra hív fel az „adatszolgáltatás” módjával szemben Birtha József, nemcsak jelzi ő de határozottan kimondja: „eddig úgy tudtam, hogy Varannay Sándornak telik gyönyörűsége abban, hogy collegájáról értesíti Tokody barátját, szolgált nekik adatokat”. Ezt a dolgot — becsületesre mondom — nem tudtam, leveléből tudtam meg igaz, azonban a következő: mint hozzám intézett sorából kiténik, én is gyanú alatt voltam collegám előtt abban, amit levelében Varannay Sándorról, állított. Kedves meglepetés volt, mondhatom! Siettem is e helyzet tisztázására. Amikor Birtha József levelét megkaptam, másnap már Léván voltam, felkerestem lakásán és szóval kijelentettem, hogy én

Nem lesz lényeges változás a névben sem. Eddig Fábian Ivánné voltam most pedig egyszerűen csak a keresztnév változtatásával továbbra is Fábiané maradok.

— A hogy az asszony elhagyta a szobát a lány újból elővette a könyvet és folytatta az írást:

Iván! Ha e percben feltámadnál és szembe állnál velem kitérne belőlem minden fájdalmat, amit most álcázott arcom eltakar. Nem jól mondtam. Az arcom nem takar el semmit; az arcom visszaveri nagy fájdalmamat és aki ismer, annak látnia kell a nagy változást . . .

És Jolán még se látja. Jolán nem testvér. Nem! Jolánnak nincs lelke, hiányzik belőle az a finom, nemes érzés mely a testvérelleket oly összhangzóan, mindent megértően összefűzi . . . Jolán nem látja az én martírteljesítményt az én vergődő lelkemet. Jolán most saját magával van elfoglalva . . . Készül levetni a fekete özvegyi fátyolt, hogy annál jobban villogjon rajta a mirtuskoszorú. Mert Jolán templomba megy . . . A nap elé. Hogy szive egygyé legyen azzal akit . . .

Másnap reggel megdermedt hideg testtel találták ágyában a leányt. Az ágya mellett egy kis üveg feküdt, melynek tartalma a másvilágra szólította . . .

Jolán asszonyra villámcsapásként hatott a dolog. Mi ez? Nem értette.

Kékülő ajakkal, elváltozott arccal olvasta az asztalon hagyott napló utolsó lapjára irt sorokat. Mi ez? Még mindig nem értette. Csakhamar az utolsó befejezetlen mondat-hoz ért: „Hogy szive egygyé legyen azzal akit . . .”

Jolán asszony tovább lapozott. Kereste a lány utolsó gondolatát, de nem találta . . .

Pedig a kiszendett lány félig nyitott ajkán ott égett a mondatbefejezés . . . *akül én szerettem*.”

Lia.

**Követeljük mindenütt
budafoki F. M. K. E. gyujtót!**

senkinek, Tokody Istvánnak sem adtam adatokat ez ügyben. Egész őszintén becsületesen és nyíltan megmondtam, nem pedig jeleztem, hogy mást nem tudok e dologról, mint a nyár folyamán Varannay Sándor kérte tőlem a nevezett jegyzőkönyvi kivonatot és én írásbeli felkeresésére azt neki megküldöttem. De bizony nem tudtam én akkor, hogy az neki mire kell! Most már tudom olvastam a „Lévai Hírlap“-ból. Bizonyára ezt vette Birtha József. Kijelentem azonban, hogy én ezzel nem jeleztem semmit, legalább nem akartam, de a felém irányuló váddal szemben szükség volt ennek őszinte nyilvánítására. Ha így jelent volna meg ez a dolog a „Lévai Orállo“-ban, nevémmel kapcsolatban a „jeleztet“ helyett, nem volna most szükség a „helyreigazításra,“ melynek hosszúságáért bocsánatot kérek az olvasóktól.

Bori, 1910, november 30-án.

Molnár Gyula
ref. lelkész
lelkészértelmezett jegyző.

HIREK.

Képtárlat a városháza nagytermében.

Pénteken délelőtt nyílt meg a városháza nagytermében a fővárosi festőművészek által rendezett és eladással kapcsolatos városcsarnoki képtárlat. Az egész kiállítás üde, fiatalos színeivel azon a szokatlan helyen, hol szemünk csak a nehéz, sötét tónusú történelmi tárgyú képeket vagy portrékat szokta meg, — nagyszerű hatással van még a laikusra is és nem csak a vásárolni szándékozókra ajánlatos a megtekintése, hanem mindazoknak, kik a művészetet értékelni s abban igazi gyönyörűséget találni is tudnak.

A kiállításon Linek Lajos festőművész több karikatúrát és pasztel képpel vesz részt, míg Neógrády Antal, egypár akvarellével szerepel, melyek igazán nem szorulnak az én dicséretemre.

A kiállítás anyagának feltűnőbb művei: Vörös Ernő „Tere-tere“ és Berkes Antal nedves, ködös „Szajna part“-ja, igazán szépek. Zorkóczy Gyula ugyalszik hogy összes témáit a felsőmagyarországi tót falvakból meríti. Német Gyula magyar zsáner képeivel tűnik ki. Nagy Ernő vásári jelenetei és falusi részletei szintén érdekesek. Nagyobb képei „Vásári részlet“ és „Falusi paraszt udvar“. Az első kép is az övéi közül kelt el, Krajszik Jenő vette meg „Naplementi táj“ c. festményét 200 koronáért. Balint Árpádnak „Kosfejek“ c. képe az állatképek javából való. Jók még Ring Jenő tájképei. Hollós Károly női fejek és krizantémum esendéletekkel kelt jó hatást. A java közül valók Szász István zsánerképei is.

A kiállítás alkalmából nem mulaszthatom el hogy úgy a Léva városi, mint a vidéki közönség és az egyesületek figyelmét fölne-

keltsem e kiállításra. Hiszen hány intelligens helyen láthatjuk, hogy sablonos vásári olajnyomatokkal diszítik különben elegáns lakásukat az aránylag olcsó és valóban művészi becsú olajfestmények helyett. Különösen ezek figyelmébe ajánlom a kiállítást, mely csak pár napig lesz nyitva. Csütörtökön este tombola lesz, mikor is több kép kerül kisorsolásra.

A kiállítás megtekinthető bármikor esti hét óráig negyven fillér belépődíjért. (k)

— **Házasságok.** Práger Jakab pécsi nagykereskedő, folyó hó 25-én tarja esküvőjét a lévai izraelita templomban Hamburger Adél kisasszonnyal, Hamburger József kereskedő leányával — Kocáb Vilmos, a lévai uradalom pénztárnoka e hó 21-én tartotta esküvőjét Bangha Gizella urleánnyal, Bangha Géza tótmegyeri uradalmi számtartó leányával.

— **Uj gazdasági tudósító.** A földmivélségi miniszter Schwarzer Sándor nagykálnai (Levaticz puszta) lakost, vármegyénk lévai járására a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

— **Főhercegi vadászat Kistapolcsányban.** József főherceg és Henrik porosz herceg a kisenői vadásztársaság egyrészével három napig tartó vadászatot rendezett Kistapolcsányban és daczára az óriási hóviharnak 45 darab vaddisznót, 8 szarvastehenet és 2 rókat ejtettek el. A vadászcsákmány nagy részét Henrik herceg lötte, míg József főherceg egy ritka nagyságú vadkant ejtett el. A vadászatok hétfőn este értek véget.

— **Erdőkes fogadás.** Adrián Elemér helybeli fodrász segéd, fogadást kötött Kocka cirkus igazgatóval, hogy szombaton este, öt perc alatt megborotválja és megfésülje őt az oroszánok között. Azonban három helybeli uriember még a fodrászt is fölülakarja mulni s ők is fogadást tettek, hogy az utolsó előadásán, vasárnap este a közönség jelenlétében egy asztalnál fogznak kártyázni s borozgatni az oroszánokkal. Most még egy bátor kibicet keresnek, ki az érdekes játékot ellenőrzi.

— **Nemmagyarosítás.** Városunk közkedvelt cukrázsa: Berger Henrik (Mártonffy u. 2.) nevét belügyministeri engedéllyel „Bartos“-ra magyarosította.

— **Választás.** Dr. Konkoly Thege Sándor hontszántói földbirtokos fiát, ki összes tanulmányait kitüntetéssel végezte és jogtudói oklevelét is kitüntetéssel szerezte meg, legközelebb a debreceni gazdasági akadémia asszisztensévé választotta meg. Mint újabb értesülünk, a fényes karrier elébe néző fiatal embert most az Országos Magyar Gazdasági Egyesület segédítékárava választotta.

— **Uj Komáromi főispán.** Egyes lapok értesülése szerint vármegyénk főispánja Kürthy Lajos, ki jelenleg négytörvényhatóság élén áll, legközelebb fölmenteték Komárom megye és Komárom törv. hat.

város főispánjától. Beavatott körökben utódjául Kürthy István koltai földbirtokost, az udvardi kerület orsz. képviselőjét emlegetik.

— **Uj törvény az önkéntességi jogról.** A most készülő új védtörvény új rendelkezéseket tartalmaz az egyéves önkéntességre vonatkozólag Kiküszöbölí ugyanis teljesen az ugynevezett svindli kurzusokat, amennyiben ezeknek vizsgái alapján nem lehet többé senki sem önkéntes. Az önkéntességi jogot csak az szerezheti meg, aki valamely állami, községi vagy nyilvánossági joggal felruházott iskolában az érettségi vizsgát sikerrel letette.

— **Halálozás.** Vály Béla, nyugalmazott kir. járásbíró, negyvennyolcas honvéd tiszt, nyolcvankét éves korában Aranyosmaróton meghalt. A megboldogult utolsó elnöke volt a vármegyei 1848/49-iki honvéd egyesületnek. Nyugodjék békében!

— **Gyáralapítás.** Értesülésünk szerint vármegyénkben mozgalom indult meg egy textilgyárnak létesítése érdekében. A gyárat részvénytársasági alapon, vármegyénknek erre a célra legalkalmasabbnak bizonyuló helyén állítanák föl. E gyártelep létesítése valóban nagy fontossággal bírna hazánk textil iparára, mivel honi gyáraink még nem képesek fedezni a szükségleteket s így horribilis összegeket adunk ki a külföldnek textilipari gyártmányokért. (A központi statisztikai hivatal most megjelent s hazánk külkereskedelmi forgalmát fölűntető adatai között a textilipar gyártmányainak behozata értéke ez év tíz első hónapjában 4079 millió koronával szerepel.) A gyáralapítás nagy fontossággal bír az egész vármegyére s különösen arra a helyre, ahol a vállalat létesülni fog s azért őszintén örülnénk ha városunk volna az, mely legalkalmasabbnak bizonyulna a gyártelep fölállításának céljaira.

— **Tűzvesz Ladányban.** Vámosladányban, nov. 29-én este eddig még ismeretlen okból Csontó András kamrája és sertésölje kigyuladt, mielő a szomszédos házak is tüzet fogtak s daczára hogy az idő csöndes volt nyolc hák leégett, azonkívül három sertés és sok baromfi lett a tűz áldozata. A kár 8008 korona, miből biztosítás útján 7529 korona megtérül A csendőrség Nagy István odaváló lakos ellen a tűzveszénél való lopás kísérletéért az illetékes hatóságnál vádat emelt.

— **Kamara segelye a tanonciskoláknak.** A beszercebányai kereskedelmi és iparkamara a folyó tanévre a helybeli iparos és kereskedő tanonciskoláknak egyenként 150—150 korona segélyt adományozott.

— **Ezüst mise.** Bakos János, érsekvadkerti esperes-plebánus, tb. kanonok, városunk fia — mint azt az egyik nógádi lapban olvassuk — e héten tartotta ezüstmiséjét az érsekvadkerti plebánia templomban, mely alkalommal paptársai testületileg jelentek meg ünneplésére. De részt vett az

ünnepelésben maga a község is, az iskolás gyermekek pedig iskolai ünnepély keretében üdvözölték az ezüstmisést.

— Meghívó. Az önk. tűzoltóegylet szervezésére a városi képviselőtestület által kiküldött bizottság úgy a városi tűzrendszeti szabályrendelet javaslatot, mint az ö. t. o. egylet részére kidolgozott alapszabálytervezetet letárgyalta. Ennélfogva mindazokat kik az önk. t. o. egyletbe működő tagokul már jelentkeztek vagy akár alapító, akár pártoló, akár működő tagokul még belépni kívánnak: a folyó évi december hó 4-én, vasárnap d. e. 11 órakor a városháza tanácstermében megtartandó közgyűlésre ez uton is meghívom. A közgyűlés tárgyai: 1., a városi tűzrend. szab. tervezet ismeretése; 2., az önk. t. o. e. alapszabálytervezetnek elfogadása; 3., az egylet ideiglenes megalakulása. Léva 1910. nov. 28. Csekey Vilmos.

— December. A november végével hirtelen téliesre változott idő mint láthatjuk csupán csak a szeszélyes novembernek utolsó változata volt és korántsem bizonyult télnek, mert ime decemberbe lépve, az idő megenyhült. Azonban Meteor jelentése szerint e hó 12-dik napjára a téli hideg idő egész kifejlődése várható. December havának változási napjai Meteor szerint ezek: 9, 12, 15, 16, 23, 26, 28 és 31. melyek közül legerősebb hatásának a 12. hideg, 15. csapadékos, havas, 26. hideg, szeles esetleg viharos jelleggel. December havának tehát csak első napjai enyhék, de aztán hideg idő veszi át az uralkodást, úgy, hogy ezen jelleg kevés kivétellel az egész hónapban megmarad, havas szeles, sőt viharosnak. Különben Meteor az egész telet hideg jellegűnek jósolja.

A szerkesztésért a lapkiadótulajdonos felelős.

Eladóház Mártonffy-utca
7. szám alatt,
mely 4 szoba, kongha, éléskamra, 2 raktárhelyiség és a főbbi mellékhelyiségekből áll. (Bővebbet a kiadóhivatásban)

Szives tudomására hozom az igen tisztelt közönségnek, hogy üzletemben az előnyösen ismert

Occasio eladás,

tek 3-féle árban, különféle ruhaszövetek, batiztok és zephirek. Maradékok minden árban eladatnak.

ВЪМЕНЪНАБЪ ГОНАБЪ нѳи ѳри диватѳрухѳза бѳвѳн.

Belés külföldi cukorkák különlegesség

Kugler dessert-sütemények, legjobb kiváló finom torták, teasütemény- és sandwich-különlegességek naponta frissen, nagy választékban

Bartos (Berger) Henrik

czukrászdájában Léva, Mártonffy-utca 2. ké-szülnek. — Ugyanott Mikulás-ujdonságok, karácsonyfa-diszcukorkák és mindennemű karácsonyfa dísz tárgyak rendkívül gazdag választékban és a legjutányosabban beszerezhetők.

Házhoz szállítandó megrendelések pontos kivitelére nagy suly lesz fektetve. Naponta szétküldés a vidékre is.

Parfai-készítményeim elsőrendűek!

Vendéglő átvétel!

Az igen tisztelt vendégek szives tudomására adom, hogy elődöm Demjén Jenő ur hirtelen megbetegedése folytán, a mai naptól kezdve

Lang-féle központi vendéglőt

tovább vezetem. Főtörekvésem leendő, a tisztelt vendégeim bizalmát jó ételek-italok és pontos kiszolgálásom által kiérdemelni. — Tisztelettel

Jeszenszky István, vendéglős.

Karácsonyi vásár!

Tisztelettel értesitem a n. é. vevő közönséget, hogy a raktáron levő összes árukat **mélyen leszállított áron** árusítom.

Ajánlom a t. közönségnek következő alkalmi cikkeket: női ruha szövetek, bluzbársonyok, selymek, **gyermekruhák**, színházi fejkötők, keztük, **nyakkendők**, vásznak, zefirok, barchetek, **szörme boák**, ágy és asztal terítők, teljes garnitúrák és **kézi munkák** nagy választékban.

Selyem és posztó **maradékokat** minden elfogadható áron eladok. Nagy választékot tartok a **férfi divat** összes cikkeiben.

A karácsonyi vásárt bárki vétel kényszer nélkül megtekintheti.

Tisztelettel **SCHÖNSTEIN HENRIK**
női és férfi divatáru üzlete.

Szives tudomására hozom az igen tisztelt közönségnek, hogy üzletemben az előnyösen ismert

Occasio eladás,

tek 3-féle árban, különféle ruhaszövetek, batiztok és zephirek. Maradékok minden árban eladatnak.

ВЪМЕНЪНАБЪ ГОНАБЪ нѳи ѳри диватѳрухѳза бѳвѳн.

Üzletáthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására adni, hogy

óra és ékszer

üzletemet az Engel-féle házból a Városi szálloda épületébe helyeztem át.

Üzletemben raktáron tartom a legdivatosabb és a legegyszerűbb óra és ékszer árukat, ugymint valódi **briliáns ékszereket, amuletteket, gyűrűket, fülbevalókat, arany láncokat és karkötőket**, nagy raktár valódi és china ezüst dísz tárgyakban és evőeszközökben.

Azonkívül raktáron tartok arany, ezüst, acél és nickel zsebórákat, továbbá palinander, mahagoni, diófa és fényes polirozott inga órákat harang ütéssel. — Omega órák nagy választékban. Mindennemű óra és ékszer javítások saját műhelyemben készülnek és jutányosan számíttanak.

A nagyérdemű közönség további pártfogását kérve, mély tisztelettel

STEINER SÁNDOR

órák és ékszerész.

Dus választék Gyári árak.

Frommer Mór

ponyva és zsákkölesönző intézete, juttatási raktára Léván.

Ez úton is bátorodom a t. közönség b. tudomására hozni, hogy

zsák és ponyvakölesönző intézetet nyitottam, kapcsolatban zsák, ponyva és egyéb juttatási raktárral.

Megbízásaimnak legpontosabb teljesítését előre is biztosítva, maradtam

kiváló tisztelettel

Frommer Mór.

WEISZ ARMIN

Cégvezető:

KOHN NATHAN

ZSARNÓCZA.

Modern lakberendezések

— készítője. —

Megbízható bevásárlási forrás.

Levélbeni megkeresésre mintákkal személyesen teszem tiszteletemet.

Általános beszerzési és szállítási részvénytárs.

Budapest, V., Kádár-u. 4.

lévai képviselet:

Braun Adolf szállító

T. czim!

Teljes tisztelettel hozom b. tudomására, hogy 500.000 koronával alakult részvénytársaság üzletkörébe felvette a csomagok és a gyorsdarab áruk vasuti szállítását, melynek helyi képviseletét átvettem.

Magamat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlva, maradok

kiváló tisztelettel

Braun Adolf.

Szálloda megnyitási jelentés!

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. közönségnek becses tudomására adni, hogy Léván az ujjonnan épült városi

SZÁLLODÁT

f. évi december hó 10-én megnyitom. Ezen szálloda valamint a hozzátartozó kávéház és éttermi helyiségek a legújabb építési technika és pazar fényes berendezéseknél fogva hivatva lesznek a legkényesebb igényeit kielégíteni, megemlítendő, hogy az összes helyiségekben központi légfűtés, vízvezeték, villanyvilágítás és szálloda fürdőszobákkal el van látva Interurban távbeszélő. Társas kocsis és magántogat a n. é. közönségnek rendelkezésére állanak.

Nekem pedig legtöbb törekvésem lesz, hogy a bel- és külföldön számos éveken át e szakmában szerzett tapasztalataimat a n. é. vendégeim meglegedésére használjam fel.

Izletes konyhám, tiszta italaim és pontos kiszolgálással törekedni fogok a n. é. közönség meglegedését kiérdemelni.

A kiskocsma vezetését Buesko István ismert központi vendéglős urra bízom.

Jelzem, hogy üzletem megnyitása alkalmával a városból **Kőczé Antal elsőrendű zenekara** fog hangversenyezni, mely alkalomra bátorodom a n. é. közönséget meghívni.

A n. é. közönség b. pártfogását és támogatását kérve

mély tisztelettel

FERTIKÓ JÓZSEF

a városi szálloda bérloje.

Eladó jutányos áron modern 4 szobás

Új ház

a szükséges mellék helyiségekkel a belvárosban, ezen felül egy kis ház 3 szobából a réten kerttel együtt. Bővebbet Czibulka Rezső műépítő.

Üzletáthelyezés!

temet a Frommer-fele házból a Városi Vigadó palotájába 1910 november hó 29-én helyeztem át. Az új üzletemet tetemesen megnagyobbítva és legújabb divatcikkekkel felszerelve

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy 22 év óta fennálló uri- és női divatáru üzle-

nagy karácsonyi vásárral, feltűnő olcsó árakkal

nyitottam meg. A 22 év alatt belém helyezett bizalmat megköszönve, kérem azt továbbra is részemre fenntartani és b. rendeléseivel megtisztelni.

Kiváló tisztelettel

Holzmann Bódog vászon-, fehérnemű-, divatáru-, női felöltők raktára.

Használjunk
KABINA-féle!
Viasz
szinszappant

Mosáshoz a legjobb, legtakarékosabb; egyszeri átdörzsölése ezzel, felér más szappannal való 3-szoros átdörzsöléssel.

Tisztaságért szavatosság!

Ingyen

nyomja rá, saját nevét
ha

egy doboz levélpapírt

vásárol

Schulcz Ignác

papírkereskedésében.

L É V Á N.

Elsőrendű

POROSZ KÖSZÉN
és PIRSZÉN (COKS)

helyben házhoz szállítva kapható

Róth K. vaskereskedésében
Léván, a Kossuth Lajos-téren

Építési anyagok, román és
portlant cement nagy raktára.

Interurban telefon szám 12.

Tüzifa, poroszszén, pirszén
rendeléseket elfogad és
házhoz szállít:

BRAUN JÓZSEF ÉS FIA

(Honvéd-utca, Wertheimer-ház.)

Minden takarékos házi-
asszony saját érdeke

SIRIUS

fémtisztító szerrel tisztítani,

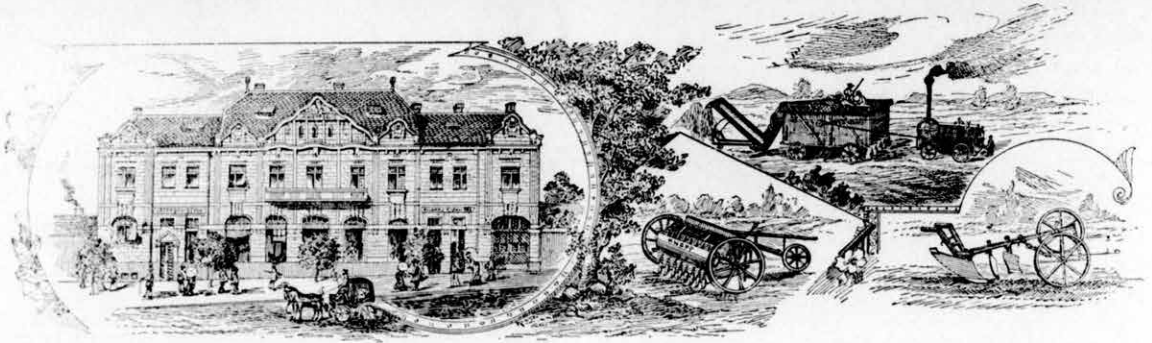
amely a jelenkor legideálisabb fémtisztító szere.

Kapható minden jobb üzleten. ☼ Gyártja: HERCZEG és GEIGER vegyszeti gyár, Budapest

Kapható Engel József és Fia és Blum Gyula cégeknél Léva.

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

Knapp Dávidnál Léván.

Hoffner és Schrantz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Mc. Cormick * * *

gépeinek vezérképviselete.

Ganz-féle motorok
állandóan üzemben
láthatók * * *

Műkölapos jégszekrények. — Világhírű láncoskutak.
Községi és kerti fecskendők.

Elejétől végig egyforma
éles és tiszta lenyomatot ad, az írógép betűit be
nem tömő, minőség tekintetében fölülmulhatatlan
magyar gyártmányu

„Hungária“ írógépszalag

AZ ÖSSZES RENDSZERŰ GEPEKHEZ.

Az állami és közigazgatási hivatalok részére miniszter-
rendelettel ajánlva.

gyártja: HERCZEG és GEIGER vegyészeti-
gyára Budapest.

LERAKATOK BUDAPESTEN:

Gereben Béla, VI., Andrássy-út 1. Oliver írógép
VI., Teréz-körút 8. Ujlaki Béla, V., Sas utca 24,
szám. Kovács A. és Társa, Váci-utca 22. Sándor
és Társa, IV., Párisi-u. 5. Schoth H. és Donáth
Andrássy-út 53. Monarch írógép vezérképviselete
Semmelweis u. 14. Thein Lipót, V., Szabadság-tér
4. Lukács Rezső, VI., Gyár-utca 13. Wollák és
Társa, V., Alkotmány utca 19.

Léván SCHULCZ IGNÁCNÁL.

***
Már megérkeztek
a legszebb aján-
dék tárgyak

Schulcz Ignác papíráru-
házába Léva, (Barsm.)

WEISZ SIMON

NÓRINBERGI- ES ROVIDÁRÚ NAGYKERESKEDÉSE

LÉVA, PETOFI-UTCZA.

Dús választéku raktárt tart

fa érc koporsókból
koszorúk és az

összes temetkezési cikkekből.

Üzlet áthelyezés!

Butor üzletem, kárpitos és
asztalos műhelyem

1910. május 1-től a Wertheimer-féle házba
Báti-utca 1. szám alá helyeztem át.

Kérem az igentisztelt vásárló közönséget, hogy vállalatomat továbbra is
támogatni szives legyen. — Raktáron vannak a legmodernebb kárpitberendezések,
melyek saját asztalos műhelyemben készülnek

teljes tisztelettel

Steiner József
butorkereskedő, kárpitos és asztalos